

N:o 103.

Af Herr S. Löwenhielm: Om utvidning af enklassiga pedagogien i Lindesberg till tvåklassigt läroverk.

Utan tvifvel måste det väcka undran att Örebro län, som 1875 räknade 178,951 invånare, eller vid pass $\frac{1}{24}$ af hela rikets folkmängd, icke är försedt med flera af de 78 elementarläroverk för ynglingar, som finnas i riket, än ett högre elementarläroverk i Örebro och ett treklassigt sådant i Askersund, under det att af de angränsande länen Skaraborgs län har 1 högre, och 4 femklassiga läroverk samt Wermlands län 1 högre, 1 femklassigt och 2 treklassiga läroverk, af hvilka ett treklassigt blifvit af Kongl. Maj:t föreslaget att utvidgas till femklassigt. Deremot finnas i Örebro län af rikets 18 pedagogier 2, nemligen 1 tvåklassig i Nora och 1 enklassig i Lindesberg. Att de sistnämnda läroverken äro i verkligt behof af ökade lärarekrafter förefaller obestriddigt, om man jemför lärjungarnes antal i dem med antalet lärjungar i likartade och högre läroverk i öfriga delar af riket. Vid vårterminen 1877, då den tvåklassiga pedagogien i Nora räknade 56 lärjungar, hade icke något af de 20 treklassiga elementarläroverken mera än 51 lärjungar, med undantag af det i Göteborg, som räknade 76, och den enklassiga pedagogien i Lindesberg med 44 lärjungar (i Pedagogisk tidskrift uppgifves origtigt att antalet varit 42) öfverträffades icke i afseende å lärjungarnes antal af något annat läroverk inom samma klass, än den vid förra riksdagen till treklassigt elementarläroverk uppflyttade pedagogien i Falköping, men hade sjelf större antal lärjungar, än 7 af de 9 tvåklassiga pedagogierna och flere än 14 af de 21 treklassiga elementarläroverken.

De nu afgifna förhållandena synas gifva anledning att ifrågasätta läroverkens i Nora och Lindesberg utvidgande till treklassiga elementarläro-

verk, men då jag anser mig på goda skäl kunna antaga att en sådan begäran icke skulle vid denna riksdag godkännas och orten utan tvifvel är tacksam äfven för ett mindre mått af tillgodoseende, inskränker jag mig till en anhållan att den enklassiga pedagogien i Lindesberg måtte utvidgas till tvåklassigt läroverk, hvilken anhållan synes mig vara berättigad endast på den grund att lärjungarnes antal är större, än att de lämpligen kunna af en lärare handledas.

En sådan anordning är så mycket mera af behovet påkallad, som all anledning är att antaga, att antalet lärjungar vid läroverket i Lindesberg kommer att uppnå en ännu högre siffra, än det nu har. Af de 29 lärjungar, som vid höstterminen 1868, den första, för hvilken jag erhållit uppgift å lärjungarnes antal, bevistade skolan, voro 25 från staden och endast 4 från den omgifvande landsbygden, men vid vårterminen nästlidna år, då lärjungarnes antal var 44, voro icke mindre än 18 bosatte å landet. Antagligen har detta sin grund deruti att samfärdseln med omkringliggande bygd genom jernvägsanläggning blifvit i väsentlig mån underlättad, men detta förhållande gifver äfven giltig anledning att förutsätta att den välburgna befolkningen å den staden omgifvande landsbygden framdeles kommer att ännu mera, än hittills, sända sina söner till skolan.

Staden har äfven för flera år sedan uppfört ett ändamålsenligt och prydligt skolhus af sten, som är tillräckligt rymligt för ett treklassigt elementarläroverk och vid allmän rådstuga den 13 Augusti nästlidna år hafva jemväl stadens invånare förbundet sig att, derest en andre lärare blefve vid skolan anställd, tillhandahålla nödig lokal för den sålunda utvidgade läroanstalten.

Med anledning af hvad jag sålunda haft äran att anföra får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville för den enklassiga pedagogiens i Lindesberg utvidgning till tvåklassigt läroverk anslå erforderliga medel.

Stockholm den 27 Januari 1878.

Severin Löwenhielm.

I ofvanstående motion instämmer

P. Andersson,
från Örebro län.